

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 33/10
Luxemburg, 13 aprilie 2010

Hotărârea în cauza C-73/08
Nicolas Bressol și alții, Céline Chaverot și alții/Gouvernement de la
Communauté française

Dreptul Uniunii se opune, în principiu, limitării înscrierilor studenților nerezidenți la anumite formări universitare în domeniul sănătății publice

Această limitare este totuși conformă cu dreptul Uniunii dacă se dovedește justificată în raport cu obiectivul de protecție a sănătății publice

De mai mulți ani, Comunitatea Franceză din Belgia (Communauté française de Belgique) a constatat o creștere sensibilă a numărului de studenți care provin din alte state membre, îndeosebi din Franța, și care se înscriu în instituțiile ce fac parte din sistemul său de învățământ superior, în special la nouă profiluri medicale și paramedicale¹.

Considerând că numărul acestor studenți a atins un nivel mult prea ridicat la profilurile menționate, Comunitatea Franceză a adoptat Decretul din 16 iunie 2006, potrivit căruia universitățile și instituțiile de învățământ superior ale Comunității Franceze sunt obligate să limiteze numărul de studenți care nerezidenți în Belgia și care se pot înscrie pentru prima dată la unul dintre aceste nouă profiluri.

Numărul total al studenților nerezidenți este în principiu limitat, pentru fiecare instituție universitară și pentru fiecare profil, la 30 % din ansamblul studenților înscriși în anul universitar precedent. În cadrul acestui procentaj acordat, studenții nerezidenți sunt selectați, în vederea înscrierii, printr-o tragere la sorți.

În acest context, Cour Constitutionnelle (Curtea Constituțională din Belgia), sesizată cu o acțiune în anulare împotriva acestui decret, adresează întrebări Curții de Justiție.

Mai întâi, Curtea constată că reglementarea națională în cauză **crează o inegalitate de tratament între studenții rezidenți și studenții nerezidenți**. O astfel de inegalitate constituie o discriminare indirectă pe motiv de cetățenie, care este interzisă, cu excepția cazului în care este justificată în mod obiectiv.

Potrivit Curții, având în vedere modalitățile de finanțare a sistemului de învățământ superior al Comunității Franceze din Belgia, teama de o sarcină excesivă pentru finanțarea acestui sistem nu poate justifica inegalitatea de tratament menționată.

În plus, din jurisprudență rezultă că o inegalitate de tratament întemeiată indirect pe cetățenie sau pe naționalitate poate fi justificată prin obiectivul de menținere a unui serviciu medical de calitate, echilibrat și accesibil tuturor, în măsura în care acesta contribuie la realizarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății publice.

Astfel, este necesar să se examineze dacă reglementarea în cauză în acțiunea principală este de natură să asigure realizarea acestui obiectiv legitim și dacă nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestuia. **În această privință, în final revine instanței naționale, care este singura competentă să aprecieze faptele litigiului și să interpreteze legislația națională,**

¹ Este vorba despre profiluri care conduc la următoarele grade academice: licențiat în kinetoterapie și recuperare, licențiat în medicină veterinară, moașă licențiată, licențiat în ergoterapie, licențiat în logopedie, licențiat în podologie și podoterapie, licențiat în kinetoterapie, licențiat în audiologie și educator/educatoare specializat/specializată în însoțire psiho-educativă.

sarcina de a stabili dacă și în ce măsură o astfel de reglementare îndeplinește aceste cerințe.

Într-o primă etapă, va reveni instanței de trimitere obligația să verifice dacă există riscuri veritabile pentru protecția sănătății publice.

În această privință, nu se poate exclude *a priori* ca o eventuală reducere a calității formării viitorilor profesioniști din domeniul sănătății să fie susceptibilă să aducă atingere, în timp, calității îngrijirii oferite pe teritoriul respectiv.

Nu se poate exclude nici ca o eventuală limitare a numărului total de studenți la profilurile respective să fie susceptibilă să reducă, proporțional, numărul de absolvenți care sunt dispuși să asigure, în timp, disponibilitatea serviciului de sănătate pe teritoriul în cauză, ceea ce ar putea în continuare să afecteze nivelul de protecție a sănătății publice.

În cadrul aprecierii acestor riscuri, instanța de trimitere trebuie să ia în considerare, mai întâi, faptul că legătura dintre formarea viitorilor profesioniști din domeniul sănătății și obiectivul de menținere a unui serviciu medical de calitate, echilibrat și accesibil tuturor nu este decât indirectă și mai puțin cauzală decât legătura dintre obiectivul sănătății publice și activitatea profesioniștilor din domeniul sănătății deja prezenți pe piață.

În acest context, revine autorităților naționale competente sarcina de a demonstra că astfel de riscuri există efectiv. Este necesar ca o asemenea analiză obiectivă, detaliată și exprimată cifric să fie în măsură să demonstreze, cu ajutorul unor date serioase, convergente și de natură probantă, că există efectiv riscuri pentru sănătatea publică.

Într-o a doua etapă, dacă instanța de trimitere consideră că există riscuri veritabile pentru protecția sănătății publice, această instanță trebuie să aprecieze, având în vedere elementele prezentate de autoritățile competente, dacă reglementarea în cauză în acțiunea principală poate fi considerată de natură să garanteze realizarea obiectivului de protecție a sănătății publice.

În acest context, revine instanței în special sarcina de a evalua dacă o limitare a numărului de studenți nerezidenți este într-adevăr de natură să crească numărul de absolvenți dispuși să asigure, în timp, disponibilitatea serviciului de sănătate în cadrul Comunității Franceze.

Într-o a treia etapă, revine instanței de trimitere sarcina de a aprecia dacă obiectivul de interes general invocat nu ar putea fi atins prin măsuri mai puțin restrictive, care să vizeze încurajarea studenților care își efectuează studiile în Comunitatea Franceză să rămână acolo la finalizarea studiilor sau care să vizeze încurajarea profesioniștilor formați în afara Comunității Franceze să se instaleze pe teritoriul acesteia din urmă.

De asemenea, este de competența instanței de trimitere să verifice dacă autoritățile competente au conciliat în mod corespunzător realizarea obiectivului menționat cu cerințele ce decurg din dreptul Uniunii și, în special, cu posibilitatea studenților care provin din alte state membre de a avea acces la învățământul superior, această posibilitate constituind esența însăși a principiului liberei circulații a studenților. Restricțiile privind accesul la studiile menționate, introduse de un stat membru, trebuie astfel să fie limitate la ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor urmărite și trebuie să permită un acces suficient de larg al respectivilor studenți la studiile superioare.

În această privință, revine instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă procesul de selecție a studenților nerezidenți se limitează la tragerea la sorți și, în caz afirmativ, dacă acest mod de selecție, care nu se întemeiază pe capacitățile candidaților respectivi, ci pe hazard, se dovedește necesar pentru atingerea obiectivelor urmărite.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Claudiu Ecedi-Stoisavlevici ☎ (+352) 4303 3720

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106